خبرها

افت ۳۴۷ واحد شاخص مالی

شرق: طی مبادلات هفته گذشته در بورس اوراق بهادار، تعداد ۱۷۹ میلیون و ۳۶۷ هزار سهم و حق تقدم به ارزش ۵۹۹ میلیارد ریال توسط ۱۹ هزار نفر دادوستد شد که تعداد خریداران نسبت به هفته قبل از آن ۳۷ درصد، تعداد سهام مبادله شده ۴۹ درصد و ارزش معاملات ۵۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این هفته شاخص مالی با افت قابل توجه ۳۴۷ واحدی مواجه شد و در پایان هفته به ۲۰ هزار و ۳۵۰ واحد رسید. این در حالی است که افت شاخص کل در هفته گذشته ۳۴ واحد بود. شاخص صنعت نیز در معاملات هفته قبل با ۱۵ واحد کاهش به ۷ هزار و ۴۸۸ واحد رسید. کاهش قیمت سهام شرکت‌های بورسی طی هفته‌های گذشته و کاهش ارزش پرتفوی شرکت‌های سرمایه‌گذاری به دنبال آن از مهمترین دلایل افت نسبتاً زیاد شاخص مالی در هفته گذشته بوده است.

فولاد ۹۷ درصد معاملات بورس فلزات

شرق: در اولین هفته فعالیت بورس فلزات تهران در خردادماه سال جاری (سی‌ام اردیبهشت لغایت سوم خردادماه) جمعاً ۱۱۱ هزار و ۳۳۰ تن انواع فولاد، آلومینیوم، مس و کنسانتره مولیبدن به ارزش ۷۰۷ میلیارد و ۵۵۳ میلیون و ۶۲۰ هزار ریال داد و ستد شد. آمار کل معاملات بورس در هفته مورد بررسی نسبت به هفته قبل از آن از لحاظ حجم ۱۱۷ درصد و از نظر ارزش ۲۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این گزارش حاکی است، در هفته مورد بررسی ۱۰۸ هزار و ۲۸۰ تن انواع محصولات فولادی به ارزش ۵۱۶ میلیارد و ۵۹۷ میلیون و ۳۶۰ هزار ریال معامله شد که به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب ۹۷/۲۶ و ۷۳/۰۱ درصد از کل بازار را به خود اختصاص داده است.

رشد ۱۰۰ درصدی دادوستد برنج

شرق: بورس کالای کشاورزی در هشتاد و هشتمین هفته فعالیت خود از ۳۰ اردیبهشت‌ماه الی ۳ خردادماه شاهد عرضه ۵۴ هزار و ۶۷۰ تن کالا شامل برنج، جو، خرما، ذرت و کنجاله بود که برای ۷ هزار و ۷۴۰ تن آن تقاضا وجود داشت. طی هفته جاری ۷ هزار و ۷۳۰ تن کالا به ارزش ۱۱ میلیارد و ۷۶۹ میلیون و ۷۸۰ هزار ریال در تالار معاملات به فروش رفت که از رشد ۱۵ درصدی ارزش معاملات نسبت به هفته قبل از آن برخوردار شد. تالار معاملات بورس کشاورزی در هفته جاری شاهد عرضه ۳۵۰ تن برنج بود که ۲۰ تن آن به ارزش ۲۵۰ میلیون ریال توسط مشتریان خریداری شد. حجم و ارزش معاملات گروه برنج از افزایش ۱۰۰ درصدی در این هفته برخوردار شد.

انتصاب عضو هیات مدیره بانک صادرات

شرق: با تصویب مجمع عمومی بانک‌ها و طی حکمی از سوی دکتر داوود دانش جعفری وزیر امور اقتصادی و دارایی آقای قدرت‌الله شریفی به سمت عضو هیات مدیره بانک صادرات ایران منصوب شد.

پاسخ انجمن حسابداران خبره به دکتر پژویان

نظام عادلانه مالیاتی

بخش اول

متن زیر پاسخ غلامرضا سلامی رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران به دکتر جمشید پژویان است که عیناً در پی می‌آید:

...

در صفحه ۱۰ روزنامه مورخ اول خرداد ۸۵ مطلبی تحت عنوان قانونی به کام حسابرسان به زیان صنایع کوچک چاپ شده بود که به نظر می‌رسد هم مصاحبه‌کننده و هم مصاحبه‌شونده با نیت خاصی، در این گفت‌وشنود نشسته بودند. اینجانب که در هنگام بررسی اصلاحیه قانون مالیات‌ها ریاست شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران را به عهده داشته و در حال حاضر نیز به عهده دارم از سال ۱۳۷۹ یعنی زمان جدی شدن اصلاحات در قانون مالیات‌های مستقیم در دوره وزارت آقای دکتر نمازی هم به‌دلیل نظرخواهی از انجمن و هم به دلیل همکاری با مرکز پژوهش‌های مجلس در دوران مجلس پنجم و ششم در جریان این اصلاحات قرار داشته‌ام و ضمن آنکه بیش از ۲۰ سال سابقه حسابرسی در پرونده کاری من وجود دارد، نه در زمان بررسی اصلاحیه و نه در حال حاضر به کار حسابرسی اشتغال ندارم بنابراین از مزایای اشاره شده در مصاحبه مذکور بی‌بهره‌ام. به اعتقاد من آقای دکتر پژویان یکی از برجسته‌ترین اقتصاددانان ایران و در ضمن جزء شریف‌ترین اساتید کشور به شمار می‌آیند و من احترام زیادی برای ایشان قائلم ولی متاسفم که بگویم در قسمتی از مصاحبه مزبور رعایت عدل و انصاف را نکرده‌اند و در مقابل نظر مخالف در دوران بررسی اصلاحیه، واکنش تحمل درخور شخصیت خود را نشان نداده‌اند. لازم است خاطرنشان سازم در جلسات بررسی لایحه اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم در مرکز پژوهش‌ها علاوه بر آقای مهندس عبداللهی ریاست وقت کمیسیون اقتصادی مجلس و چند عضو دیگر این کمیسیون، آقای دکتر عرب‌مازار به نمایندگی وزارت امور اقتصادی در جلسه حضور داشتند که بعداً در سال ۱۳۸۰ با روی کار آمدن دولت دوم جناب آقای خاتمی، آقای مهندس مظاهری بعضاً و آقای خجسته معاون وقت امور مالیاتی وزارت اقتصاد به‌طور مرتب در جلسه حضور داشتند. حسابداران حاضر در جلسه از بخش خصوصی بنده و سرکار خانم دکتر فریده خلعتبری بودیم و اقتصاددانان بخش غیردولتی آقای دکتر پژویان و دکتر حقی دبیر کل وقت انجمن مدیران صنایع در مباحث شرکت داشتند. از بخش دولتی نیز سرکار خانم طباطبایی اقتصاددان و چند همکار دیگر ایشان در مرکز پژوهش‌های مجلس و آقایان تقی‌نژادعمران، دکتر علی‌اکبر سمیعی، محمود حمیدی و حسن پاریزی همراه با چند نفر دیگر از بدنه کارشناسی سازمان مالیاتی که به اعتقاد همه دست‌اندرکاران سرآمد کارشناسان مالیاتی کشور بوده و هستند، در جلسات حضور داشتند. پیش از این آقای دکتر پژویان و چند کارشناس دیگر برای مرکز پژوهش‌های مجلس و وزارت امور اقتصادی و دارایی در مورد نظام مالیاتی کشور تحقیقات گسترده‌ای انجام داده بودند که نتایج این تحقیقات قرار بود مورد استفاده واقع شود که نشد. البته با توجه به محتویات این گزارش‌های کارشناسی حدس من این است که به دلیل غالب بودن جنبه‌های نظری این تحقیقات که بعضاً مربوط به اوایل قرن بیستم بود، از این تئوری‌ها استفاده‌ای به عمل نیامد. اکثر این کارشناسان از جمله آقای دکتر پژویان به‌دلیل مشغله زیاد حتی یک بار هم نکات استراتژیک قانون مالیات‌های مستقیم را مطالعه نکرده بودند و فکر نمی‌کنم یک بار هم در جریان فرآیند رسیدگی و تشخیص مالیات و مسائل مرتبط با آن قرار گرفته باشند. اختلاف نظر بر سر نرخ مالیاتی به‌وجود آمد. ما حسابداران به دلیل لمس موضوع می‌دانستیم که نرخ مالیات در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی بیشتر در مورد مصادره کاربرد دارد تا اخذ مالیات. طبق قانون قدیم آن قسمت از درآمد تشخیص داده شده اشخاصی که بیشتر از ۵ میلیون تومان بود مشمول نرخ مالیات ۵۰ درصدی تا ۵۴ درصدی می‌شد و در مورد اشخاص حقوقی ۱۰ درصد هم مالیات بر شرکت‌ها (Corporation Tax) (که هنوز هم آقای دکتر پژویان متوجه تفکیک این دو نوع مالیات در قانون قدیم نشده‌اند) باید دریافت می‌شد. برای مثال اگر شرکتی یک میلیارد تومان درآمد ناخالص و ۸۰۰ میلیون تومان هزینه داشت قاعدتاً باید بر روی سود ۲۰۰ میلیون تومانی حدود ۵۸ درصد یعنی ۱۱۶ میلیون تومان مالیات می‌پرداخت ولی طبق مقررات و بیشتر طبق سلیقه ماموران مالیاتی قسمتی از هزینه‌های این شرکت برگشت می‌شد که اگر در این مثال این رقم را ۲۵ میلیون تومان فرض کنیم مالیات قابل پرداخت این شرکت به ۱۳۰ میلیون تومان یعنی ۶۵ درصد درآمد خالص آن بالغ می‌شد. بدیهی است این میزان از مالیات نه گرفتنی است و نه پرداختنی بنابراین نوعی توافق ضمنی وجود داشت که در حدود همین ۲۵ درصد مالیات وصول شود. من در اینجا به جزئیات این توافق نمی‌پردازم ولی اشاره می‌کنم که وجود نرخ ۶۵ درصدی مالیات برای اشخاص حقوقی و ۵۴ درصد برای اشخاص حقیقی موجبات بروز پدیده‌های زیر بوده است: ۱- حجم پایین رشد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کشور ۲- توسعه بازار زیرزمینی ۳- ایجاد معافیت‌های مالیاتی غیرعادلانه برای گریز از این نرخ‌ها ۴- عدم شفافیت حساب‌ها و صورت‌های مالی ۵- بروز مفاسد اداری ناشی از بعضی از توافقات صورت گرفته ۶- تخریب فرهنگ مالیاتی و تقابل دولت و مودی به‌عنوان حاکم و محکوم خوب ما حسابداران در عمل تمام این پدیده‌ها را مشاهده می‌کردیم و می‌دانستیم که با این نرخ‌ها نمی‌توان نظام عادلانه مالیاتی برقرار کرد و از اقتصاددانان یاد گرفته بودیم که هم در نرخ صفر درصد مالیات صفر است و هم در نرخ صد درصد، بنابراین روی ایده خود پافشاری می‌کردیم و خوشبختانه آقای مظاهری نماینده دولت و آقای عبداللهی نماینده مجلس شورای اسلامی این شهامت را داشتند که مطلب را بپذیرند. اما برعکس آقای دکتر پژویان معتقد بودند که کاهش نرخ در این حد موجب کاهش درآمد دولت می‌شود ولی ما اقتصادنخوانده‌ها و عملگراها خلاف نظر ایشان را داشتیم. آنچه که در این چند سال اتفاق افتاد و درآمد مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی به خصوص شرکت‌های بخش خصوصی را به چند برابر افزایش داد نشان از حقانیت ما حسابداران و تصویب‌کنندگان این اصلاحیه دارد ولی می‌توان بدون ذکر هر دلیلی این افزایش چندصد درصدی را ادعایی کاملاً بی‌اساس دانست و به فرض صحت آن را نشانه فشار بیشتر به شرکت‌ها عنوان کرد! شاید سئوال اول مصاحبه‌کننده آن روزنامه وزین موجب چنین پاسخی شده است زیرا سئوال‌کننده بدون هیچ پشتوانه‌ای اظهار می‌دارد: «اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم در طول ۵ سال گذشته با انتقادهای گسترده‌ای از سوی اقتصاددانان مواجه بوده است.» سئوال من از آن روزنامه محترم آن است که در طول این چند سال که از انتشار آن روزنامه می‌گذرد نسبت به سایر مسائل اقتصادی چه حجمی مربوط به انتقاد از اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم در صفحات اقتصادی شما به چاپ رسیده است؟ به اعتقاد من اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم با تمام ایرادها و انتقادهایی که ممکن است (و طبیعی است) بر آن وارد باشد یکی از افتخارات دولت‌ها و مجالس پس از انقلاب به شمار می‌آید و این گفته نه به خاطر آن است که سهم کوچکی در این اصلاحیه داشته‌ام، بلکه بیشتر به خاطر زحمات و تلاش‌های بسیاری از انسان‌های شریف است که بدون دریافت مابه‌ازایی وقت و انرژی خود را مصروف اصلاحات کرده‌اند. حداقل یک سال وقت در انجمن حسابداران خبره ایران و چند نهاد حرفه‌ای دیگر مصروف بررسی این اصلاحات شد حال بر چه اساسی و با چه هدفی این اصلاحیه تخریب فرض می‌شود؟ نمی‌دانم. آقای دکتر پژویان اعتقاد دارند که نرخ مالیات ۱۲۵ درصد به نفع شرکت‌های بزرگ (یا حسابرسان!) و به زیان شرکت‌های کوچک است. باید خاطرنشان کنم این نرخ اولین بار نیست که در ایران مورد عمل واقع می‌شود و در قانون مالیات‌های سال ۱۳۴۵ که با اعتقاد همه کارشناسان مالی و مالیاتی از بهترین قوانین مالیاتی تاریخ ایران محسوب می‌شود نرخ مالیات بر شرکت‌ها ۱۰ درصد و نرخ مالیات بر سود سهامداران ۱۵ درصد بود که مجموع آن ۲۳/۵ درصد می‌شد و از این نرخ ۲۵ درصدی نیز کمتر بود. اینکه در دوران جنگ به دلایل خاصی آن دوران نرخ مالیات تا ۷۵ درصد افزایش یافت و پس از آن نیز بدون دقت در عواقب آن این نرخ‌ها در همین سطح باقی ماند، تابویی نیست که نتوان آن را شکست. البته شجاعت می‌خواهد که خوشبختانه در دولت و مجلس آن دوره وجود داشت. و اما این نرخ ثابت هیچ ارتباطی با کوچک یا بزرگ بودن شرکت‌ها ندارد. برای مثال در یک شرکت کوچک با سود ۵۰ میلیون تومان سهم مالیات یک سهامدار ۲۰ درصدی بیشتر از سهم مالیات یک سهامدار یک دهم درصدی در شرکت بزرگ با سود ۱۰ میلیارد تومان نخواهد بود. استدلال در آن جلسات این بود که اصولاً سرمایه‌گذار در شرکت‌ها را نباید به خاطر این عمل مجازات کرد و یک بار از شرکت و یک بار از سهامدار مالیات گرفت به همین دلیل اصلاحیه بر این سمت رفت که فقط Corporation Tax گرفته شود و از سهامداران چیزی دریافت نشود ولی هنوز هم اعتقاد دارم کسی که مثلاً سرمایه یک میلیارد تومانی خود را در یک مغازه به کار برده است نسبت به کسی که همین سرمایه را در یک شرکت تولیدی یا خدماتی مورد استفاده قرار داده از مزایای مالیاتی ۵۰۰ درصدی برخوردار است. و اما اینکه این قانون به کام حسابرسان بوده است فقط چند نکته را خاطرنشان می‌کنم و بقیه مسائل را به خود حسابرسان واگذار می‌نمایم: ۱ ـ ابتدا در پاسخ آقای علی بخشی که معلوم نیست چگونه وارد این گفت‌وگوی دونفره شده‌اند، اشاره می‌کنم که موضوع الزام شرکت‌ها به ارجاع کار حسابرسی و بازرسی خود به اشخاص حسابدار رسمی مربوط به قانون مصوب سال ۱۳۷۲ تحت عنوان «قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به عنوان حسابدار رسمی» است و ارتباطی به اصلاحیه قانون مالیات‌ها ندارد. به موجب آیین‌نامه تبصره ۴ این قانون شرکت‌های سهامی عام، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، شرکت‌های سهامی و غیرسهامی که فروش یا دارایی آنها بیش از رقمی باشد که هرساله توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی مشخص می‌شود مکلفند صورت‌های مالی خود را با اظهارنظر حسابرس (مانند تمام دنیا) اعتبار بخشند و در غیر این صورت این صورت‌های مالی در مراجع دولتی مورد قبول واقع نخواهد بود. طبق تصمیم قانونی وزارت امور اقتصادی و دارایی علاوه بر شرکت‌های سهامی عام، شرکت‌هایی که حجم فروش آنها بیشتر از ۸۰۰ میلیون تومان (نه ۶۰۰ میلیون تومان) باشد نیز این الزام را دارند. در جریان نرخ‌های حسابرسان نیستم ولی پراندن رقم ۶۰ میلیون تومان هزینه جاری برای شرکتی در این اندازه جای شگفتی دارد و از روزنامه شرق چنین انتظاری نمی‌رود که بدون هر نوع وسواسی مبادرت به چاپ این گونه مطالب کند. لازم است متذکر شوم که هزینه حسابرسی یکی از بزرگترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری با سرمایه‌ای متجاوز از ۳۰۰ میلیارد تومان فقط ۲۳ میلیون تومان است. ۲- برخلاف نظر آقای دکتر پژویان استفاده از اشخاص تحت عنوان حسابدار رسمی برای تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص خارج از کادر رسمی سازمان مالیاتی از پیش انقلاب و در قوانین مالیاتی متعدد به خصوص در قانون مالیات‌های سال ۱۳۴۵ وجود داشته و در قانون اخیر یک فصل از آن به موضوع حسابداران رسمی و چگونگی استفاده از تخصص آنها برای تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص اختصاص یافته بود. پس از انقلاب اسلامی که کانون حسابداران رسمی در اثر تنگ نظری‌هایی منحل شد، مجدداً بحث استفاده از خدمات حسابداران متخصص (مانند تمام دنیا) برای حصول اطمینان از قابل اعتماد بودن صورت‌های مالی بنگاه‌های اقتصادی در جهت حفظ منافع عمومی، صاحبان سرمایه و دیگر اشخاص ذی‌نفع و ذی‌حق مطرح شد و پس از کش و قوس‌های فراوان بالاخره قانون مربوط در سال ۱۳۷۲ به تصویب رسید که به موجب بند پنج آن مجوز استفاده از حسابداران رسمی برای حسابرسی مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی به دولت داده شد. بنابراین برخلاف نظر آقای دکتر پژویان نه تولد منافع هنگفت حسابرسان و نه تولد دوباره حسابرسی مالیاتی ارتباطی به اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم ندارد و طبق اصرار مقامات مالیاتی برای استحکام و تاکید بیشتر این موضوع در اصلاحیه آورده شد که البته متاسفانه یکی از تبصره‌های کلیدی آن توسط شورای نگهبان حذف شد. در مقابل باید گفت که موسسات حسابرسی مطرح نه تنها از این موهبت ابراز خرسندی نمی‌کنند، بلکه آرزویی جز آنکه این تحمیل قانونی از دوش آنها برداشته شود ندارند. طبق ماده ۲۷۲ به‌کارگیری موسسات حسابرسی و حسابداران رسمی از طرف اشخاص اختیاری ولی قبول کار حسابرسی مالیاتی برای حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی الزامی است، بنابراین خیلی از حسابرسان از روی تکلیف قانونی اقدام به قبول کار حسابرسی مالیاتی می‌نمایند، البته در این میان مانند هر صنفی حسابداران رسمی وجود دارند که در غیاب نظارت کافی از این ابزار قانونی سوءاستفاده می‌کنند که این موضوع هیچ ارتباطی به اصل موضوع ندارد.

خبرها

واگذاری ۴۰ درصد سهام فولاد مبارکه

شرق: معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: در مرحله دوم واگذاری سهام عدالت که از خرداد ماه شروع خواهد شد، در کنار واگذاری بخشی از سهام این شرکت از طریق بورس به بخش خصوصی و حفظ سهام مدیریتی، حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد سهام شرکت فولاد مبارکه در قالب سهام عدالت به ذی‌نفعان واگذار خواهد شد. «غلامرضا حیدری کردزنگنه» در گردهمایی معاونان برنامه‌ریزی اداری و مالی استانداری‌های سراسر کشور در وزارت کشور افزود: با ابلاغ اصل ۴۴ قانون اساسی در آینده نزدیک، امکان واگذاری سهام شرکت‌های بزرگ نیز فراهم خواهد شد. مقدمات واگذاری بخشی از سهام شرکت‌های فولاد مبارکه و فولاد خوزستان که از شرکت‌های بزرگ دولتی هستند، فراهم شده است. وی اضافه کرد: «لایحه خصوصی‌سازی هنوز در مرحله کارشناسی است.»

تعاونی‌ها دو بانک تاسیس می‌کنند

بینا: معاون وزیر تعاون از تاسیس دو بانک برای گسترش فعالیت‌های تعاونی در ایران خبر داد. کربلایی با بیان اینکه همه سرمایه‌های بانک توسعه تعاون دولتی است، افزود: ۷۰ درصد سرمایه بانک توسعه تعاون‌گران را اعضای تعاونی‌های کشور تامین می‌کنند و ۳۰ درصد بقیه از طریق پذیره‌نویسی عمومی تامین می‌شود. قرار است یکی از بانک‌های کشور به بانک توسعه تعاون تبدیل شود.

تک‌سهم‌ها جلودار بازدهی

فارس: طی هفته گذشته و در غیاب صنایع و گروه‌های برتر تک‌سهم‌های بورس بیشترین رشد هفتگی قیمت سهام را به خود اختصاص دادند. در حالی که صنایعی چون معدنی، خودرو، پتروشیمی و غیره نتوانستند با افزایش ارزش سهام روبه‌رو شوند، تک‌سهم‌هایی چون باما با ۴۶ درصد، قند شیرین خراسان و ماشین‌آلات تراکتور هر کدام با ۱۰ درصد و حمل و نقل توکا با ۸/۶ درصد افزایش به عنوان بهترین‌های هفته گذشته بورس بودند. آمارها حاکی است، شرکت پارس سرام با ۲۴ درصد کاهش بیشترین افت هفتگی قیمت سهام را از آن خود کرده که در رده‌های بعدی تولید محور خودرو با ۱۱/۵ و ایران ارقام با هشت و توسعه معادن روی با هفت درصد کاهش ارزش سهام قرار گرفتند.

توزیع سهام عدالت در استان هرمزگان

ایرنا: مدیرکل تعاون استان هرمزگان در جمع خبرنگاران از تشکیل تعاونی توزیع سهام عدالت در این استان خبر داد و گفت: از هفته آینده کار رسمی این تعاونی آغاز خواهد شد و سهام عدالت واگذار خواهد شد که مورد استفاده مددجویان کمیته امداد، بهزیستی و رزمندگان و ایثارگران بیکار قرار خواهد گرفت. عسکری‌زاده اولویت بخشیدن به بحث اشتغال و راه‌اندازی و فعال کردن تعاونی‌های تعطیل و نیمه‌فعال را از اقدامات مهم سال ۸۵ خواند.